

Asia: VN/23259/2024

Hallituksen esitysluonnos laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (myöhemmin Karvi) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta (VN/23259/2024). Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yksityisen päiväkotitoiminnan rekisteröintimenettelystä, jolloin nykyisestä yksityisten palveluntuottajien lupamenettelystä luovuttaisiin. Esitys perustuu Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjaukseen.

Karvi kannattaa esitystä, joka toteutuessaan sujuvoittaisi yksityisen päiväkotitoiminnan aloittamista. Lupamenettelystä luovuttaessa pidämme tärkeänä rekisteröintiä ja erityisesti sen pohjaksi tehtyä tarkastelua siitä, että palveluntuottaja ja toimipaikat täyttävät niille säädetyt taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset. On hyvä, että rekisteröintiprosessi pysyisi soveltuvin osin samana kuin lupamenettelyssä, jolloin Aluehallintovirastoissa ja kunnissa kehitettyjä toimintamalleja ei tarvitsisi tarpeettomasti muuttaa. Pidämme hyvänä sitä, että kunta yksityisen varhaiskasvatuksen ensisijaisena valvontaviranomaisena on jatkossakin mukana rekisteröintiprosessissa siten, että se muun muassa suorittaa toimitilojen tarkastuksen.

Olemme laatineet yhteistyössä Aluehallintoviraston kanssa varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmään Valssiin työkalun, jolla kunnat voivat arvioida ohjaus-, neuvonta- ja valvontavelvoitettaan suhteessa yksityisiin toimijoihin. Esityksen toteutuessa tämä arviointityökalu on muutettava vastaamaan Aluehallintoviraston päivittämää ohjetta rekisteröinnistä. Myös tämän vuoksi pidämme kannatettavana sitä, ettei rekisteröintiprosessi muutu lupamenettelystä kohtuuttomasti.

Varhaiskasvatuksen laadun turvaamiseksi säännöllinen vuorovaikutus ja toimiva yhteistyö kunnallisten järjestäjien ja yksityisten palveluntuottajien välillä on välttämätöntä. Esityksestä jäi hieman epäselväksi se, miten kunnat saavat tiedon Aluehallintovirastojen tekemistä rekisteröintimuutoksista tai niitä koskevista päätöksistä. Kansallisia arviointeja valmistellessa

olemme havainneet, että kuntien tiedot alueellaan toimivista palveluntuottajista, kuten yksityisten päiväkotien johtajien yhteystiedot, ovat toisinaan puutteellisia. Valvontaviranomaisen tehtävien hoitaminen edellyttää sitä, että kunnilla on ajantasainen tieto alueellaan toimivista yksityistä toimijoista.

Lisäksi olisi tärkeää, että kansallisen lakisääteisen arviointitehtävän toteuttamiseksi saisimme arviointiviranomaisena yksityisiä palveluntuottajia koskevia tietoja Soteri-rekisteristä.

Varhaiskasvatuksen laadun varmistamisen näkökulmasta pidämme tärkeänä sitä, että lainsäädännön muuttuessa Aluehallintovirasto ja kunnat varmistavat yhteistyössä, että nykyistä lupamenettelyä edeltäneen ilmoitusmenettelyn kautta rekisteröityneiden toimijoiden edellytykset toteuttaa asianmukaista ja laadukasta varhaiskasvatusta täyttävät ajantasaiset vaatimukset. Varmistus on tärkeää erityisesti niiden palveluntuottajien osalta, joiden toimintaa ei ole muutosten välissä arvioitu tai arvioinnista on pitkä aika. Näin varmistetaan, että mahdolliset puutteet huomataan hyvissä ajoin ja korjataan.

Vlasov Janniina
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus